

Drömmen om ett hem

HANS PETERSON

Ett rum och kök
Drömmen om ett hem

Vilja förlag

I den här boken möter du:

Hanna, 28 år

Jan, 30 år

Nisse, 5 år

Lisa, nyfödd

I serien Ett rum och kök:

Drömmen om ett hem

Det nya hemmet

Kapitel 1

Den 21 oktober 1931 föddes Lisa Erika Larsson. Det var kallt den dagen men ingen snö.

Hanna födde Lisa i kökssoffan. Barnmorskan var där, och gamla Karin som bodde i samma hus.

När det var över kom Jan och Nisse hem.

– Jag går till telefonstationen och ringer till prästgården, sa Jan.

– Ja, snälla Jan, gör det. Och säg att det blev en Lisa. Prästens flicka kan gå över till mormor och morfar och berätta att du ringt, sa Hanna.

– Ibland önskar man att man hade en egen telefon, sa Jan och tog på sig rocken.

– Det går bra så här. När du kommer dit går du fram till damen i luckan. Så beställer du ett samtal till prästen. Du minns väl numret?

Jan nickade.

– Det dröjer lite innan det blir din tur. Då får du gå in i en hytt och prata, sa Hanna.

– Jag klarar det, sa Jan.

Han kramade Hanna innan han gick.

Nisse följde med. Det var så sällan man ringde ett samtal. Han ville se hur man gjorde.

Kapitel 2

Hanna låg och tänkte. Lisa sov.

Lisa måste bli stor och stark, tänkte Hanna. Inte svag och rädd. Hon måste bli nyfiken på livet och undra varför folk gör som de gör. Inte bara här hemma utan också ute i stora världen.

Hanna och Jan läste tidningen. De fick låna den av sina vänner Kalle och Stina.

Tack vare det som stod i tidningen fick de mycket att prata om när den långa kvällen kom. Men de ville få råd med en egen tidning.

Hanna och Jan bråkade aldrig. De pratade, tills de var överens.

Jan funderade, han försökte förstå, och sedan förklarade han. Så gjorde Hanna också. Det var nog därför de kom så bra överens.

Kapitel 3

Efter ett tag kom Jan och Nisse hem igen.

– Det gick bra att ringa. Jag pratade med prästen. Han hälsade till dig, sa Jan.

Jan såg på Hanna. Hon var blek. Förlossningen hade varit jobbig.

– Varför ska det vara så svårt att föda barn? sa han.

Han böjde sig fram och strök Hanna över håret. Sedan gav han henne en påse med kaffebönor.

– Hur har du fått tag i dem? sa Hanna.

– Det var Kalle som skaffade kaffet, sa Jan.

Jan och Kalle var vänner. De var födda runt 1900 och barn när kriget började.

De var för unga för att bli inkallade när Sverige hotades. Men de hade upplevt många krigsvintrar med kyla och brist på mat.

Kalle var ivrig och livlig och kände många. Det var klart att han kunde skaffa kaffe, när det inte fanns något kaffe.

Och han hade ordnat så att Jan fick arbete i skogen med att fälla träd. Många var arbetslösa, men Jan hade ett bra arbete.

Kapitel 4

– Kaffe, sa Hanna och luktade i påsen som Jan haft med sig.

– Du får tacka Kalle när han och Stina kommer, sa Jan.

– Detta är ju bara inte sant, sa Hanna och räckte påsen till gamla Karin.

Karin skulle laga mat de första dagarna sedan Hanna fött barn.

Karin tog emot påsen från Hanna.

– Kaffe finns inte, sa Hanna.

– Inget annat heller, sa Karin.

Det var sant. Svälten var stor bland vanligt folk.

Det fanns ingen mat i butikerna.
Det var krig i hela Europa.
Bönderna sålde säd och kött, kor
och hästar till Tyskland. Då fick de
mer betalt. Men det blev ont om
mat i Sverige.

Fisk fanns det. Karin stekte sill och
kokade riktigt bra potatis.

På hösten var potatisen alltid bra.
– Man får vara tacksam att det
finns något att äta, sa Jan.

Kapitel 5

De satte sig vid bordet för att äta
Karins sill.

– Nu när Lisa har kommit, ska
vi flytta. Jan, gå och se på
lägenheten som jag tittade på
innan Lisa föddes, sa Hanna
medan de åt.

Alla runt bordet såg på henne.

– Det är ett rum och kök som
ligger en trappa upp. I köket finns
en kran med rinnande vatten,
fortsatte hon.

– Ska vi flytta från alla råttor
som bor här? sa Nisse.

– Ja, och vi kan få med oss möblerna som står på torkvinden, sa Hanna.

– Vi har inte råd, sa Jan lugnt.

Kapitel 6

När Hanna och Jan var nygifta och Nisse föddes hade de en liten lägenhet.

Men så blev det svåra tider.

Hanna fick sluta som hembiträde för att ta hand om Nisse. Också Jan blev utan jobb.

De flyttade till ett enkelrum med spis och rostig diskbänk. Rummet låg in mot en mörk gård. Vatten fick de hämta från en pump på gården.

– Jag har tänkt. Jag ska skaffa ett jobb som jag kan göra här hemma med Lisa, sa Hanna.

Hon tog bort tallrikarna från bordet.

– Vi ska ha det rent och snyggt. Slippa råttlort på golvet varje morgon. Hela vintern är det is på vattenhinken. Lisa ska bo varmt, sa hon.

– Det är så här folk bor, sa Jan.

– Om vi flyttade till lägenheten med ett rum, får jag bo i rummet då? sa Nisse.

– Nej, det ska vara ett finrum. Vi ska bo i köket, sa Hanna som hade börjat diska.

Kapitel 7

Efter maten satt Nisse och försökte läsa i *Sörgården*, en bok han fått av sin kusin.

– Köket i lägenheten är så stort att jag kan få rum med en vävstol vid fönstret. Bordet får stå framför soffan, sa Hanna.

Jan reste sig och gick fram och kysste Hanna länge i nacken.

Hanna kramade Jan och suckade.

– Först ska du bli stark, sa Jan.

– Först ska vi ha lägenheten. Jag kan ju alltid börja på fabriken som alla andra.

– Aldrig. Du är född på landet med frisk luft. Du skulle dö på en fabrik. Se på kvinnorna som jobbar på fabriken. De är magra, bleka och utslitna, sa Jan.

– Men du ska inte ensam behöva tjäna pengar till din familj, sa Hanna.

– Kalle och jag ska börja tömma soptunnor. Då tjänar vi extra, sa Jan.

– Du får inte ta hand om bajs-tunnorna, sa Hanna oroligt.

Kapitel 8

Disken var klar och Hanna tog fram kaffekvarnen.

– Det var länge sedan vi fick mala riktigt kaffe, sa hon.

Nisse satt och kämpade med boken. Han ville bli stor nog att börja skolan.

Nisse var lugn och samlad. Och lika envis som sin pappa.

– Men den där lägenheten är rätt dyr, sa Jan.

– Jag kan ju arbeta och tjäna pengar, sa Hanna.

– Aldrig. Du är född på landet med frisk luft. Du skulle dö på en fabrik. Se på kvinnorna som jobbar på fabriken. De är magra, bleka och utslitna, sa Jan.

– Men du ska inte ensam behöva tjäna pengar till din familj, sa Hanna.

– Kalle och jag ska börja tömma soptunnor. Då tjänar vi extra, sa Jan.

– Du får inte ta hand om bajs-tunnorna, sa Hanna oroligt.

Kapitel 8

Disken var klar och Hanna tog fram kaffekvarnen.

– Det var länge sedan vi fick mala riktigt kaffe, sa hon.

Nisse satt och kämpade med boken. Han ville bli stor nog att börja skolan.

Nisse var lugn och samlad. Och lika envis som sin pappa.

– Men den där lägenheten är rätt dyr, sa Jan.

– Jag kan ju arbeta och tjäna pengar, sa Hanna.

– Väva mattor ger inte mycket pengar, sa Jan.

– Jag mötte Malena som jobbar i mjölkaffären. Hon ska ha barn snart. Jag kan börja där. Eller skura trappor och skura golv. Det finns jobb om man bara frågar, sa Hanna ivrigt.

– Min älskade hustru, sa Jan högtidligt. Försök att ta det lugnt.

Nisse skrattade.

– Jag tar det lugnt när vi har flyttat till lägenheten, sa Hanna.

Kapitel 9

Kaffet var klart. Hanna hällde upp till sig, Jan och Karin.

– Det luktar så gott, sa Hanna.

– Jag vet att det ska vara blommor till den som fött barn. Men i oktober finns inga blommor, sa Jan.

Jan satt och vaggade Lisa. Hon skulle rapa.

Hanna tänkte som vanligt på att Jan inte alls var lik andra män.

Han klarade till och med av att byta blöjor. Det hade han gjort på Nisse. Det kunde nog inte ens Kalle.

Jans mamma dog när hans yngsta syskon föddes. Det var kanske därför han kunde sköta om små barn.

Jans pappa omkom när stadens enda lastbil körde på honom när han kom cyklande.

Syskonen togs om hand av olika släktingar. De försvann åt olika håll och Jan träffade dem sällan.

Därför betydde Hanna och Nisse och nu Lisa så mycket för Jan.

Kapitel 10

Det var kväll. Nisse sov.

Sängen stod i små skålar med vatten för att inte lössen skulle krypa upp från golvet och bita honom alltför mycket.

Jan stod framför den ännu varma spisen i sin randiga nattskjorta. Han tog dagens sista bloss ur pipan.

Hanna satt på soffan och ammade.

– Det är väl bäst att jag går och skriver kontrakt på lägenheten i morgon. Både du och jag vill ju komma härifrån, sa Jan.

– Ja, just det. Det har jag ju tyckt
hela tiden, sa Hanna.

Jan log och gick fram till soffan.
Han kramade Hanna.

Vilja förlag
info@viljaforlag.se
www.viljaforlag.se

Titel: Ett rum och kök – Drömmen om ett hem
Författare: Hans Peterson
Omslagsfoto: Jonatan Bylars
Omslagslayout: Eva Andreasson
© 2016 Hans Peterson och Vilja förlag
Första upplagan 2016

Sidantal: 26
Lättlästnivå: Medium
Lix 17

ISBN 978-91-88291-00-4

På vår hemsida finns arbetsmaterial till boken.
Det är fritt att ladda ner, utan kod eller inlogg.

DEN HÄR BOKEN FINNS INLÄST DIGITALT I DAISY-FORMAT

Om din skola har abonnemang hos Inläsningstjänst kan du få tillgång till inspelningen gratis. Annars beställer du den via www.inlasningstjanst.se

Lättläst är en rättighet

Det här är en lättläst bok från Vilja förlag. Vilja har en övertygelse. Alla måste lära sig läsa.

Genom att läsa utvecklar vi vårt språk. Med språkets hjälp kan vi sätta ord på våra tankar och känslor. Därmed kan vi göra vår röst hörd och bli aktiva medborgare i ett demokratiskt samhälle.

Att läsa böcker ger inte bara ett språk, vi får också möjlighet att ta del av andra människors tankar och känslor. På så sätt får vi en ökad förståelse för dem som finns omkring oss. Genom att läsa blir vi helt enkelt klokare och mer toleranta.

Lättläst handlar om mer än bara böcker – det är en fråga om demokrati.